

België-Belgique
P.B.
9100 SINT-NIKLAAS 1
3/5052

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P708696

**hernieuwing
abonnement:
op pagina 30**

'T GROENE WAASLAND

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift
30ste jaargang - nr 5; november 2010 - nr 167

N A T U U R E N M I L I E U

I N H E T W A A S L A N D

Er zijn nog steeds te weinig mensen die het goed menen met onze aarde. De kleine stappen die gezet worden naar een duurzame samenleving, blijken nog ruim onvoldoende te zijn om het tij te doen keren. Uit het laatste Living Planet Rapport van het World Wildlife Fund (WWF) blijkt zelfs dat **de Belg een nog grotere ecologische voetafdruk heeft dan de Noord-Amerikanen**. Terwijl België zich soms voorstelt als een goede leerling, staan we toch op **plaats vier van de wereld**, na de Verenigde Arabische Emiraten, Qatar en Denemarken, en voor de Verenigde Staten, Estland, Canada en Australië. De Belgen hebben een ecologische voetafdruk van **8 hectare** per persoon.

Naast een stijging in reële milieu-impact resulteren allerlei verbeteringen in de methodologie en meer precieze gegevensbronnen in deze hogere voetafdrukwaarde voor België. Vele kleine stij-

gingen van verschillende voetafdrukcomponenten resulteren in een grote totale stijging van de consumptievoetafdruk. We kunnen dus stellen dat de Belgische voetafdruk in het verleden onderschat werd.

Als echter iedereen zou leven als een Belg, dan waren er maar liefst 4,4 planeten nodig om in onze behoeften te voorzien. Dat is zeer onrustwekkend. De af te leggen weg naar een duurzame samenleving blijkt dus erg lang en moeilijk te zijn. Maar de tijd dringt. Het Living Planet Report schetst de oplossingen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de Aarde de wereldbevolking, die in 2050 uit meer dan 9 miljard mensen zal bestaan, kan blijven onderhouden. Het rapport legt vooral de nadruk op energie-efficiëntie en meer hernieuwbare energie, en op een vermindering van de vleesconsumptie.

Het is echter spijtig dat de tool 'Ecologische voetafdruk' te weinig gelinkt wordt aan het verlies van 'ecosysteemdiensten (= alle grondstoffen en diensten geleverd door ecosystemen)'. Zo staat het vandaag vast dat de totale kostprijs van ecosystemeverliezen, onder de

vorm van vervuiling, erosie, overstromingen enz. jaarlijks meer dan 205 miljard USD belooft of 2 tot 5% van het mondiale BNP!

Sabien Leemans, beleidsmedewerker bij WWF, maant politici aan om ambitieuze doelen goed te keuren op internationaal niveau. Ze wijst op de belangrijke rol van België als voorzitter en woordvoerder van de Europese Unie tijdens de top over biodiversiteit in Japan en die over klimaat in Mexico, in december van dit jaar.

En gelukkig komt er vanuit deze hoek wel positief nieuws.

Op de VN-top rond biodiversiteit in het Japanse Nagoya zijn ruim 190 landen eind oktober tot een globaal akkoord gekomen om het verdwijnen van plant- en diersoorten tegen te gaan.

Twintig overeengekomen actiepunten zouden die situatie nu moeten omkeren, onder meer via het uitbreiden van beschermde gebieden en het tegengaan van ontbossing. Al kwamen die doelstellingen er niet zonder slag of stoot. Iedereen is immers wel overtuigd van het belang van biodiversiteit, maar economische belangen zetten vaak nog een rem op concrete actie.

Of de nieuwe afspraken het tij kunnen doen keren, zal de toekomst moeten uitwijzen. Het akkoord is in elk geval wel een opsteker, na de geflopte klimaatop voorig jaar in Kopenhagen.

Maar Nagoya is slechts een vertrekpunt. Het zal afhangen van de concrete realisaties op het terrein of het volgende Living Planet Rapport een wat rooskleuriger toekomst zal voor spiegelen. Als Wase milieuverenigingen kijken we natuurlijk ook uit of het bereikte akkoord een positieve invloed zal hebben op het lokale milieubeleid.

Zo zou het beschermen van waardevolle, maar helaas zonevreemde bossen, een goed vertrekpunt zijn om de ontbossing in Vlaanderen tegen te gaan.

BELGIË STAAT OP DE VIERDE PLAATS QUA VOETAFDruk PER PERSOON!

Zie ook het voorwoord hiernaast.

Meer gegevens in de volgende nummers van 't groene waasland.

Download het ganse dossier op :
<http://www.wwf.be>
klik op WAT DOEN WE
Dan op ONZE IMPACT VERMINDEREN
Daar kan je het dossier opvragen in PDF

België en zijn
ecologische voetafdruk

- ONZE IMPACT VERMINDEREN**
- ▶ FSC-HOUT EN PAPIER
 - ▶ MSC-GELABELDE PRODUCTEN UIT DE ZEE
 - ▶ ECO-TIPS
 - ▶ **ECOLOGISCHE VOETAFDruk**
 - ▶ De ecologische voetafdruk van de wereld?
 - ▶ De ecologische voetafdruk van de Belgien?
 - ▶ Hoe zien de toekomst eruit?
 - ▶ Bereken je voetafdruk
 - ▶ Nieuws

NIEUW STUKJE FIETSPAD GEOPEND LANGS SPOOR- LIJN 59 TE SINT-NIKLAAS

Stap voor stap werkt de stad Sint-Niklaas verder aan de aanleg van fietsroutes langs de spoorlijnen 59 en 54.

Begin november werd een stukje tussen het Westerplein en de Hoge Bokstraat opengesteld voor de fietser.

Weer een stap voorwaarts!

Zie foto's hiernaast.

Er zijn nog wel een aantal knelpunten. Zie foto's.

ABLLOvzw

Nabij de Hoge Bokstraat is een tijdelijke omleiding omdat daar een tunnel onder het spoor en de Ring komt. Die omleiding is heel hoekig uitgevoerd en staat bij regenweer deels onder water. Hopelijk komt hier snel verandering in.

Onder: De toegang aan het Westerplein is onnodig hoekig aangelegd.

Voor het kruispunt van de Plezantstraat / Ring / Westerplein zal ook naar een betere oplossing moeten gezocht worden.

WERKEN AANGEVANGEN VOOR NIEUWE STUKJE FIETSRROUTE LANGS SPOOR IN BEVEREN

In Beveren zijn de werken gestart van een stukje fietsroute tussen de Zandstraat (Hof Ter Saksen) en het station van Beveren. Zo zullen in de toekomst fietsers de drukke N70 tussen Vijfstraten en de Markt kunnen vermijden.

Er wordt dynamische fietspadverlichting geïnstalleerd. De verlichting brandt alleen als er fietsers zijn. Doel is meestal om de sociale veiligheid van fietsers te verbeteren zonder de omgeving te belasten met al te veel lichthinder. En in de marge wordt ook nog wat energie bespaard.

Beveren maakt werk van een fietsroute langs de ganse spoorlijn 59. Vorig jaar is een ander deel nl van Motel Beveren tot de grens met Sint-Niklaas opengesteld.

Er zijn plaatsen waar aangelanden beperkt toegang hebben via het (bredere) fietspad. Het is soms overbodig om naast een bestaand toegangspad nog eens een apart fietspad aan te leggen.

Het is nu nog wachten op de komende realisatie van het ontbrekende stuk van ruim 1 km tussen de grens met Sint-Niklaas en het station van Nieuwkerken!!

Tussen Motel Beveren en de Zandstraat is de huidige oplossing niet optimaal. Dat gaat oa via een wijk met allerlei onnodige hindernissen

... EN WANNEER KOMT ER IN TEMSE EEN NIEUW FIETSPAD LANGS SPOORLIJN 54??

In 2004 besliste het Vlaams Gewest samen met de Gemeente Temse dat het fietspad langs de N16, vanaf de Scheldebrug tot aan de Doornstraat moest verdwijnen. De Gemeente Temse "kon" daar blijkbaar niet tegen reageren, aldus burgemeester De Ryck.

In mei 2008 werd dit traject plots afgeschaft en vanaf die datum ondervond ook de gewone burger de gevolgen.

Ogenblikkelijk kwamen tientallen verontwaardigde fietsers samen om acties te plannen. Een afdeling van de fietsersbond werd opgericht om de protesten beter te coördineren.

Het fietspad open houden langs de N16 kan niet meer en dit vanaf de Scheldebrug tot aan het viaduct met de Krijgsbaan en verder tot aan de Doornstraat. Dit omdat langs de primaire gewestweg N16 geen aanliggende fietspaden mogelijk zijn! Voorlopig moet men dus vanaf de Scheldebrug of vanaf de Krijgsbaan een lastige omleiding maken via een aantal straten van Temse

Een oplossing is echter een nieuw fietspad realiseren langs spoorlijn 54!!!

Wanneer men in Sint Niklaas de Oostelijk Tangent aanlegt tot de E17, legt men er onmiddellijk ook een dubbel fietspad naast tot Eigenlo.

Vanaf het grondgebied van Temse is geen fietspad voorzien. Een tweede gemiste kans voor de gemeente Temse.

De Provincie Oost-Vlaanderen wil echter een fietspad langs spoorlijn 54 vanaf Eigenlo tot aan de Schelde aanleggen aangezien dit deel uitmaakt van het bovenlokaal fietsroutenetwerk. De Gemeente Temse moet daarbij wel instaan voor de onteigening van de nodige gronden. (kaart rechts op p7).

Het VlaamsGewest wil zelfs het gedeelte vanaf de Schelde tot aan de Doornstaat heraanleggen omdat zij het fietspad langs de N16 hebben afgeschaft maar enkel indien de gemeente Temse de gronden verwerft.

Hier loopt het volledig fout :de Gemeente Temse vindt het voorlopig niet zinvol genoeg om dit te doen.

spoorwegpad te Temse ???

Wil Temse alles gratis krijgen?

Op een vergadering op het kabinet Crevits is wel gezegd dat ze vinden dat elke partner een deeltje moet betalen, dus ook de gemeente.

Ondertussen wil de Provincie Oost-Vlaanderen al instaan voor alle formaliteiten die nodig zijn om te onteigenen, op voorwaarde dat de gemeente de onteigeningskosten terug betaalt.

Maar de Gemeente doet voorlopig niets!

De fietsersbond van Temse wacht nu al meer dan 2 jaar op enig initiatief.

Het meest noordelijk deel:

Een tweede traject waarvoor men niet moet onteigenen loopt vanaf Eigenlo langs de Laagstraat.

Het centrale gedeelte

Voor het blauwe deel moet er een zone tussen het spoor en bedrijfsgebouwen worden onteigend. Zo kan de brandweer via een breder fietspad toegang tot de bedrijfsgebouwen, bij een eventuele brand. Vanaf de overweg van de Schoenstraat kan het fietspad aan de andere kant van de spoorlijn komen te liggen tot de Beekstraat. Daar moet landbouwgrond en ook grond met bebouwing worden onteigend.

Het meest zuidelijk deel:

Vanaf de Schelde (Belgomine) tot aan het Station komt er naast de ontsluitingsweg al een dubbel fietspad.

Tussen het Station en de Verbindingsstraat moet men niet onteigenen (langs de Parklaan en de Spoorweglaan). Tussen de Verbindingsstraat en de Beekstraat is alleen landbouwgrond te onteigenen. Het Gewest wil hier het fietspad aanleggen, met een fietsbrug over de Verbindingsstraat.

Onteigening moet gebeuren over een **lengte** van

± 1500 meter : landbouwgrond

± 500 meter : bedrijfsgrond

± 200 meter : bouwgrond

en een breedte van ongeveer 4 meter.

Dit fietspad zorgt voor nieuwe troeven voor Temse: o.a. veiliger fietsverplaatsingen en een uitbreiding van het fietstoerisme.

Is de gemeente Temse daar niet gevoelig voor?

Vandaar onze oproep aan het gemeentebestuur van Temse : a.u.b. treuzel niet meer en maak er werk van..

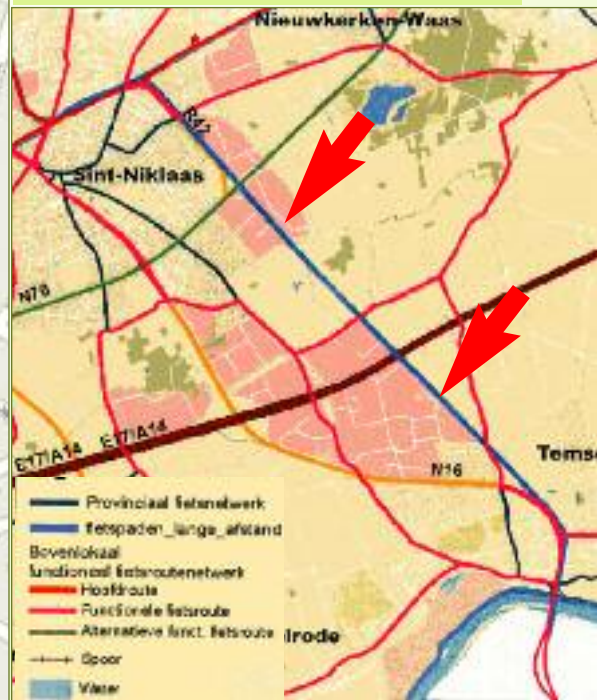
ABLLOvzw

Bij zo'n projecten is het soms **moelijk kiezen**. Kiezen voor een snelle en veilige verbinding, voor het rijcomfort en genot van honderden fietsers of voor de privacy en het tuinplezier van een aantal inwoners. **Maar die keuze niet maken, is ook kiezen!!!**

De provincie Oost-Vlaanderen staat voor 100% achter het spoorwegtracé. Zie blauwe lijn op onderstaande figuur.

1 Veel plaats in de Laarstraat.

4 gemengd gebruik zoals in Beveren. zie p5 Brandweg voor bedrijf en fietspad.

7 gemengd gebruik zoals in Beveren. zie p5

10 het gewest betaalt een fietsbrug

2 Veel plaats in de Laarstraat.

3 Kruising met E17

5 Moeilijke keuze!

6 hier lukt het wel

8 gemengd gebruik zoals in Beveren. zie p5

9 fietspad doorheen landbouwgebied

11 voldoende ruimte

12 voldoende ruimte

WEEK VAN HET BOS EN DE BOSSEN VAN TEMSE.

In oktober vond weerom "de week van het bos" plaats. Op heel wat plaatsen in Vlaanderen wordt daar de nodige aandacht aan besteed door scholen, overheden, verenigingen,...

In Temse en haar deelgemeenten blijft men toch op zijn honger zitten wat bossen betreft. Er zijn wel een aantal heel interessante natuurgebieden in Temse, denken we maar aan Roomacker, Roomkouter, Fort Steendorp, Gelaagpark, Schelde- en Durmelandschap, maar op gebied van bossen is het maar een mager beestje en daar wordt ook weinig werk van gemaakt om dit om te buigen tot een ander beleid. Tot overmaat van ramp, worden er ook nog eens verkavelingen toegestaan in oude, waardevolle parken en tuinen.

Voorbeelden genoeg: zie foto's

Oude bomen zijn waardevolle biotopen en monumenten, maar worden in Temse jammer genoeg stilaan een zeldzaamheid.

park van Bunneghem in de Kasteeldreef in Temse moet wijken voor woningen,

Scheldepark in de Kasteelstraat in Temse → ontsluiting kaabedrijf Belgomine.

het kasteelpark in de Kerkstraat in Tielrode moet wijken voor woningen,

(ALS) DE DODEN KON- DEN SPREKEN.

Als de dieren konden spreken! Dieren kunnen spreken, maar we moeten ze leren begrijpen.

Dit geldt ook voor het kerkhofleven. De doden die er begraven zijn spreken de taal van de grafzerk met [voor]naam en versieringen, in de stijl van 'die tijd', een locale geschiedenis van voorname lui en 'gewone' mensen.

Deze evolutie van gewoonten, trends, materiaalkeuze zegt iets over het gedrag van de mens, over zijn manier hoe wij met dit leven om gaan.

Blijkbaar gaat dit gegeven aan de 'neus' voorbij van de fauna en de flora, zij blijven schitteren en overleven de tijd tussen de harde, hartverwarmende stenen.

Een wonderlijke taal, die je ook in stilte niet volledig kunt vatten, maar wel naar waarde schatten.

DE WANDELING NAAR DE VUURKOUTER TE STEENDORP

De Vuurkouter is gelegen tussen Steendorp en Rupelmonde. Je bereikt dit gebied via de trage weg die in Steendorp start aan de Oeverdamm (rechtover de Kerkhofstraat) en die in Rupelmonde uitkomt aan de ingangspoort in de Kloosterstraat richting Scaldiana..

Steendorp was vroeger een gehucht van Bazel = "De gelaegen". Hier werd baksteen gebakken. De kleigrond was daar natuurlijk niet vreemd aan. Documenten uit 1571 spreken over "8 steenge-laegen" op de oeverkouter aan de Schelde. Oorspronkelijk werd er steen gebakken in veld-ovens. Het vuur sloeg bovenaan uit deze ovens en daardoor werd de oeverkouter al vlug de vuurkouter genoemd.

De grootste bloei kende deze streek tussen 1860-1890. De fortengordel rond Antwerpen werd uitgebreid, het Fort van Steendorp werd gebouwd (laatste bakstenen Fort, daarna ging men over op beton, zoals het Fort van Haasdonk). In 1920 werd de eerste ringoven gebouwd. Nu nog wordt er baksteen gemaakt op Steendorp : de internationale onderneming Wienerberger bakt er binnensteen, 'Porotherm' genaamd. De huidige kleigroeve ligt op het Blauwhof.

De Vuurkouter was een grote kleigroeve die later vol water gekomen is. Door recente bouwwerken in de Lepelstraat is de waterhuishouding verstoord. Vandaag is het water er hard gestegen. Veel bomen staan met hun voeten in het water of hebben het begeven en zijn omgevallen. Van de voormalige visserijhuisjes zie je alleen nog het dak. Een vroegere steenbakkerij is door de jaren heen volledig onder water gekomen. Alleen de schouw torent nog als enig bewijs van voorbije glorie boven water (zie foto boven).

Dit alles levert een spectaculair zicht op. Er is veel vis aanwezig en de aalschovers zitten op de

omgevallen boomstammen hun veren te drogen. Ook futen, meerkoeten, bergeenden, nijlganzen en canadese ganzen hebben het hier echt wel naar hun zin. De sperwer broedt hier en het ijsvogeltje vindt er zijn gading.

Meestal is van deze uitgestrekte watermassa niet zo veel te zien. Rondom zijn alle gronden privé bezit. In de winter, wanneer de meeste bladeren gevallen zijn heb je echter toch nog een mooie kijk op dit gebied. Het is zeker een wandeling waard.

Tijdens de voorbije wandeling hadden we toelating om via privé grond tot vlak bij de ondergelopen schouw en de watermassa te komen.

Ondanks de regen waren er toch ruim 50 geïnteresseerden opgedaagd. De paraplu's moesten worden bovengehaald. Na 3 kwartier was het over en konden we aan het kraampje van Natuurpunt Scousele genieten van lekkere warme soep, zelfgemaakte sleedoornjenever en fruitsap van de Wereldwinkel. Terug in de sporthal bood de gemeente Temse alle aanwezigen nog een drankje aan terwijl Natuurpunt Scousele natuurbeelden uit de streek vertoonde. Ik bedank alle moedige wandelaars die de regen trotseerden en ik hoop dat zij deze tocht echt wel de moeite waard vonden.

Nine Van Hoyweghen

foto's : Werner De Witte

CLUEDO DOOR ONS STREVEN

Milieuwergroep Ons Streven vzw, organiseerde samen met het gemeentebestuur van Temse, de Vlaamse Harten en KAV een TRAGE-WEGEN-FLIKKEN- Cluedo op zondag 24 oktober.

Naar aanleiding van de dag van de **Trage Weg** organiseerde onze vereniging op zondag 24 oktober een leuk initiatief waarbij ruim 50 deelnemers langs de trage wegen van Tielrode en Elversele op zoek gingen naar de dader, het motief en de plaats van een verschrikkelijke misdaad. De deelnemers kwamen dit te weten door de vragen langsheen het parkoers op te lossen en telkens één woord uit een tabel te schrappen. Het parkoers van deze zoektocht was niet alleen tot in het detail op de deelnameformulieren beschreven, het was bovendien ook nog eens helemaal bewegwijzerd.

De deelnemers konden vertrekken op drie plaatsen, waar telkens animatie was voorzien. Ruim vijftig mensen kozen de vrije gesubsidieerde basisschool in de Kaaistraat als vertrekpunt. Daar konden ze genieten van een hapje en een drankje in het toneelcafé van de Vlaamse Harten. Met Bernadette d'Hondt van KAV konden ze dierenbeeldjes maken. 8 Mensen vertrokken bij de Sint-Magrietkerk van Elversele. Ze werden daar getraceerd op een interessante uiteenzetting

over de kerk door gids Willem Vandereycken en op een meezinger van Jef Verspecht. 17 Fietsers startten hun tocht op de Kettermuit, waar voor de gelegenheid de oorspronkelijke "Kettermuit" of de kooi voor kettters opnieuw was opgericht en waar een gevangene vertelde over de oorsprong van de naam. Langsheen het traject konden de mensen ook meewerken aan een schilderij van een model voetwegel van de hand van Astrid Martens.

Het regenweer was wel een spelbreker, maar uiteindelijk genoten de deelnemers toch van deze tocht en kreeg de organisatie veel lof voor dit initiatief.

PRIJSUITREIKING ZOMERZOEK- TOCHT "HET INDUSTRIËLE VERLEDEN VAN TIELRODE "

De zomerzoektochten van Milieuwerkgroep Ons Streven vzw zijn uitgegroeid tot een heuse traditie. Sinds de start van de zoektochten werkt de milieuvereniging intens samen met de toeristische dienst van Temse, het gemeentebestuur van Temse en de uitbaters van café "t Veer". De zomerzoektocht stond dit jaar in het teken van het Industriële Verleden van Tielrode en vormde zo een onderdeel van het project dat zowel door het gemeentebestuur als door de Erfgoedcel Waasland gesubsidieerd werd.

Apotheose van dit project was de tentoonstelling in het Gildenhuis tijdens de Dorpsfeesten op 5 en 6 juni 2010. De uitgave van een rijk geïllustreerde brochure en DVD's met films over de werking van de scheepswerf "De Durme" en het "Dorpsleven in de jaren 50 (gerealiseerd in samenwerking met de Waaslandse videoclub) brachten het rijke industriële verleden tot in de huiskamer. Met de zoektocht nodigden de milieuwerkgroep en het gemeentebestuur de mensen uit om in het dorp zelf op zoek te gaan naar sporen van de Tielroodse Industriële revolutie.

Via de milieuwerkgroep, de toeristische dienst, de cultuurdienst en café 't Veer werden 700 brochures gratis verspreid. Het voorwoord van de brochure werd geschreven door schepen van cultuur en toerisme, Annemie Blommaert. 116 ingevulde antwoordformulieren bereikten de organisatoren. Met 36 formulieren was de pilootgemeente Temse koploper. Tielrode volgde op de tweede plaats met 21, Sint-Niklaas [13] en Waasmunster [10] werden derde en vierde. Uit zowat alle Wase gemeenten waren er inzendingen. De organisatoren konden zich ook verheugen om de deelname van mensen uit Antwerpen, Kontich, Brasschaat, Halle en Lint. Op vrijdagavond 29 oktober verzamelden de deelnemers zich in het Gildenhuis van Tielrode voor de prijsuitreiking. Deze werd traditioneel gestart met een prachtige computer-

presentatie waarin de antwoorden op de vragen gepresenteerd werden door Gert Hooftman, die namens de milieuwerkgroep Ons Streven de zoektocht organiseerde.

Nieuw was de uitreiking van de jeugdprijzen onder de aanwezige minderjarige deelnemers. Katleen en Inge De Bruycker uit Beveren mochten een mooie prijs naar huis meenemen. Voor de klas van Inez Zaman uit de Kolibrieschool, die klasikaal deelnam aan de zomerzoektocht waren ook enkele prijzen voorzien.

Nieuw was ook het uitblijven van een schiftingsvraag. Uit de 21 feilloos ingevulde antwoordformulieren werden door onschuldige handen vijf winnaars getrokken. De mensen die bij wijze van grap een formulier indienden op naam van Joel Peruas uit de Jeuckstraat 7 van 1940 EI -Doerit (een anagram van Tielrode) kwamen als eerste uit de bus, maar konden uiteraard niet achterhaald worden. Zo vertrokken 5 hoofdprijzen naar de familie Van Eynde Wouters uit Elversele, Gerarda De Rijck uit Temse, familie Peere uit Sint-Niklaas, Luc Verleyen uit Temse en Liliane verbeke eveneens uit Temse.

Bij aanvang van de prijsuitreiking mochten alle aanwezigen hun naam op een kaartje noteren en werden uit die kaartjes nog eens vijf namen getrokken. Deze mensen mochten een prachtig prijzenpakket van de gemeente Temse mee naar huis nemen.

Na de prijsuitreiking werd door de mensen nog lang nagekaart over de zoektocht. De organisatoren kregen van de deelnemers veel lof voor dit initiatief en er wordt nu al uitgekeken naar de editie van 2011.

Tijdens de periode van de zoektocht bereikten de organisatoren trouwens al tal van enthousiaste meldingen dat zelfs de inwoners van Tielrode in hun eigen dorp zaken ontdekten.

Zie ook de webstek : www.abllo.be

klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zondag 28 november

Gemeente Temse en Natuurpunt Scousele.

Een geboortebos in Steendorp.

De aanplanting gebeurt op Roomkouter-Noord om 14 uur. Ingang Kapelstraat ter hoogte van huisnummer 184 (aan de plukker). Dit jaar worden voor de eerste keer geboortebompjes geplant in Steendorp.

Dank zij de strijd van een groot aantal Steendorpenaren verenigd in "Steendorp Leefruimte" en de gemeente Temse zijn de voormalige kleiputten op de Roomkouter hervormd tot een bijzonder prachtig stukje natuur, vrij toegankelijk voor iedereen.

Met de creatie van dit geboortebos op de Roomkouter willen de gemeente Temse en Natuurpunt Scousele er de nadruk op leggen dat de natuur zeer belangrijk is voor de huidige en vooral voor de toekomstige generatie. Alle kindjes uit Steendorp geboren in 2007 ontvangen een uitnodiging om samen met hun ouders en familie dit "geboortebompje" te planten.

Meer info bij Gemeente Temse, Wendy Boterberg, 03/710 12 97 duurzaamheid@temse.be of Natuurpunt Scousele, Nine Van Hoyweghen, 0473 72 66 15 nine.vanhoyweghen@gmail.com

Velt Zadenbabbel

van 10u tot 12.30u in het milieuhuis, Walburgstraat te Sint Nikolaas

(kom via het park, de Walburgstraat is onderbroken voor alle verkeer)

De traditionele zadenbabbel met speciale aandacht voor vergeten groenten en beginnende tuiniers. We voorzien wat kleine hapjes. Gratis

Maandag 29 november

Natuurpunt Waasland Noord :

Open Milieuraad Stekene – Biodiversiteit

Diavoordracht door Wim Veraghtert van Natuurpunt Educatie

Waarom is biodiversiteit en het behoud ervan belangrijk? Hoeven we wel wakker te liggen van de uitsterven-de ijsbeer of een 'zoveelste' kevertje dat verdwijnt in Maleisië? En hoe is het eigenlijk gesteld met de biodiversiteit in onze eigen achtertuin? Wat kunnen lokale verenigingen, overheden en burgers doen om soortenrijkdom in eigen regio te behouden? Een antwoord op deze en andere vragen vind je op deze infoavond.

Oud Station Stekene, Stadionstraat 113 te Stekene om

20 uur. Gratis

Info bij: Natuurpunt Waasland-Noord, Marc Bogaerts, Tel. 03 779 89 31 of marc@panneweel.be

Donderdag 2 december

Regionaal landschap Schelde-Durme Kijken naar overwinteraars

Wandeling door het gebied van de Kalkense Meersen. Om 9u Uitbergen Kerk te Uitbergen (Berlare) bereikbaar met De Lijn, parking aanwezig.

De wandeling is gratis, duurt 3 uur en buggy's zijn mogelijk. Stevige kleding en schoeisel gewenst.

Zaterdag 4 en zondag 5 december

Oxfam-wereldwinkel Geschenkenbeurs

Beveren Er zijn tal van originele, eerlijke geschenken voor elke gelegenheid, een wijnproefstand met deskundig advies, (h)eerlijke proevertjes en een gezellige cafetaria met drankjes en hapjes.

Dit jaar is de beurs ondergedompeld in een Afrikaans bad. En dus vind je er heel wat 'Afrikadootjes'.

In de bovenzaal van het Gildenhuis, Ciamberlandreef 250, Beveren van 10u tot 17u30.

Temse van 9u tot 18u. Plaats: Kasteelstraat 71, Temse

Zondag 5 December

Vzw Durme en CVN Natuurwandeling in het Molsbroek

Vanaf december kan je met wat geluk de roerdomp aantreffen in het Molsbroek. Deze schuwe rietbewoner zit normaalgezien perfect verscholen tussen het riet maar zeker in de winter zie je ze af en toe over het moeras vliegen. Tijdens deze gratis begeleide wandeling wijst de gids je nog veel meer overwinteraars aan en nadien kan je in het bezoekerscentrum opwarmen met een drankje.

Afspraak: om 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek

Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten 09 348 18 59.

Donderdag 9 december

Vzw Durme Muggen en hun risico's

Tijdens deze boeiende lezing kom je meer over muggen, hun gedrag en ecologie te weten. Ook enkele resultaten van het MODIRISK project zullen besproken worden.

Om 20u in het bezoekerscentrum Molsbroek te Lokeren. 1 euro voor leden, 2 euro voor niet-leden. Info: Heleentje De Brauwer, 09 348 30 20, heleentje.debrauwer@vzwdurme.be

Vrijdag 10 december

Velt Algemene vergadering en ledenfeest Velt Waasland

om 19u in het Parochiecentrum Belsele, hof van Belsele 2 te 9111 Belsele. Dat is vlak achter de kerk, er is ruime parking.

Thema van het feestje is vergeten groenten. Info bij marc.temmermans@telenet.be of 037768689

Zaterdag 11 december

ABLLOvzw viert zijn 40-jarige bestaan met studie- en demodagen: **dag twee:**

Biodiversiteit in het Waasland

In het Molsbroek, Molenbergstraat 1, Lokeren.

Studiedag (voormiddag)

10.00u Ontvangst met koffie en thee

10u45: Trage wegen en biodiversiteit in het Waasland, De Raaklijn en Natuurpunt; Waasland-Noord

11u45: Stedelijke biodiversiteit en onderzoek, Jenny De Laet, ABLLO vzw en UGent

12u20: Sigmaplan, durmevallei duurzaam. Waterwegen en Zeekanaal NV

Demodag (namiddag)

13u30: Voorstelling genomineerde biodiversiteitsprojecten, 14u00: winterwandeling in het Molsbroek.

Gratis. Vooraf aanmelden op abllovzw@gmail.com of op T 03 777 01 58. Het is mogelijk om enkel deel te nemen aan de voormiddag- of namiddagactiviteit. Voor deelname aan de biolunch, dient u op voorhand 9 euro te storten op 409-5060061-03 met vermelding lunch 11/12 Lokeren.

Zaterdag 11 en zondag 12 december

Oxfam-wereldwinkel Geschenkenbeurs Melsele Er zijn tal van originele, eerlijke geschenkjes voor elke gelegenheid, een wijnproefstand met deskundig advies, (h)eerlijke proevertjes en een gezellige cafetaria met drankjes en hapjes. In de Boerenpoort, Grote Baan Melsele van 10u tot 17u30.

Sint-Gillis-Waas Telkens van 9u tot 18u in de Bibzaal, Kerkstraat 63

Voor deze vijfde editie organiseert Oxfam een grootse alternatieve geschenkenbeurs. De beurs wordt opgezet in samenwerking met Broederlijk Delen, 11 11 11 comité, SOS Junglekids, Bond Zonder Naam, project Tanzania, Wereldsolidariteit en De Bevrijde Wereld. Ook dit jaar voorzien we samen met BD mooie natuur-

stukjes voor binnen en buiten. Een stand waarin je info krijgt over de net behaalde 'fair trade gemeente Titef' zal niet ontbreken. We verwelkomen jullie graag tussen de vele standen in onze gelegenheidstaverne voor een (H)eerlijk hapje en drankje. Ook voor de kinderen wordt gezorgd, ism Biezabijs. Deze dagen willen we aan iedereen te Sint-Gillis-Waas de gelegenheid bieden een geschenk te geven van / aan het Zuiden. De muzikale omlijsting wordt verzorgd door enkele plaatselijke muzikanten.

Sint-Niklaas zaterdag van 15u tot 22u, Zondag van 11u tot 18u Grote Markt Sint-Niklaas

Zondag 12 december

Natuurpunt Waasland Noord

Dagtocht naar de Uitkerkse Polders

De Uitkerkse Polder is een weids polderlandschap tussen Blankenberge en Wenduine. Je vindt er weilanden met drinkpoelen, plassen en talloze grachten met rietkragen. Er zijn verschillende vogelkijkhutten die je toelaten de vogels ongestoord van dichtbij te observeren. In het vernieuwde bezoekerscentrum vind je informatie over het gebied en kan je iets drinken.

Via het nieuwe brugje over de Blankenbergse vaart maken we een rondwandeling die ons langs de beste plekjes voert. Rond deze tijd verblijven er grote groepen kleine rietganzen (de specialiteit), kolganzen, rotganzen, smienten en allerlei steltlopers. Met een beetje geluk zijn deze winter de velduilen terug te zien langs de Koestraat.

Vertrek om 8.30 uur op de Park and Ride kant Kemzeke aan de afrit Hulst-Sint-Niklaas N49 (expresweg kust). 's Middags eten we onze boterhammen op in het bezoekerscentrum.

Mee te brengen: boterhammen, verrekijker, telescoop, foto toestel. Info: Chris De Buyzer 0478596260

Hortus Ter Saksen

Natuurtocht DEINZE - DRONGEN (GR128)

We volgen de Leie langsheen bekende dorpen zoals Sint-Martens-Latem, Deurle en het kasteel van Ooidonk. o Afspraak: 9 uur op de parking van het NMBS-station van Deinze. Inschrijven bij Dirk (T03 755 23 26)

Dinsdag 14 december.

Velt Zwijndrecht Jaarlijkse ledenvergadering

Kasverslag, bespreking voorbijje werkjaar, inbreng door de leden naar activiteiten komende voorjaar, intermezzo door Mevr. Greet De Jonghe " Wat is er nog aan bos in Zwijndrecht." Tot slot: aanwezigheidsverrassing Aanvangsuur 19.30. "t Fakkeltje", Kazernestraat 15 Burcht. Info: Mevr. I. Melis 03 254 17 74 of 0496 27 69 72

Donderdag 16 december

MANU CLAEYS in Beveren zie p21

Regionaal landschap Schelde-Durme

Winterwandeling

Wandeling door het gebied van de Kalkense Meersen. Om 9u Vaartplein (Vaartstraat) Kalken (Laarne): bus van De Lijn stopt aan het Vaartplein. Parkeren kan. De wandeling is gratis, duurt 3 uur en buggy's zijn mogelijk. Stevige kleding en schoeisel gewenst.

Zaterdag 18 december

Ons Streven – Leren van elkaar

Grasduinen, inventariseren, natuurbeleving... vaste ingrediënten voor deze activiteit die zich dit jaar focust op het 'Meulenbroek' en omgeving in Temse.

Het Meulenbroek ligt tussen het Scheldepark en het Schausseelbroek en werd opgesplitst in enerzijds het wachtbekken van het waterzuiveringstation en anderzijds een uitbreiding van het Scheldepark. Het interessante om dit gebied op te volgen is de variatie van een verstoord gebied met pioniersvegetatie en een oud weiland. Ook de waterpartij (het wachtbekken) is de moeite om onverwachte vogelsoorten waar te nemen. Kom je ook eens langs?

Afspraakplaats: ingang Scheldebad in het Scheldepark, kasteelstraat Temse om 9.00 u.

Zondag 19 December

Natuurpunt Zuid-Waasland Tocht naar Den Blancaert + Stuyvekenskerke

Natuurpunt Zuid-Waasland trekt naar deze twee mooie natuurgebieden om te zien welke wintergasten daar reeds aangekomen zijn. De vorige jaren werden we vergast op groepen Goudplevieren, mooie waarnemingen van Grote Zilverreiger, verschillende eenden- en ganzensoorten,...

We vertrekken om 8u aan de parking van Syntra in de Heimolenstraat te Sint-Niklaas.

We verplaatsen ons met car-pooling, waarbij we de chauffeurs een vergoeding geven van 1 euro per 30 km per persoon die meerrijdt. We zijn 's avonds rond 19u terug.

Info : Johanvercauteren@telenet.be of 03/777 89 26

Zondag 26 december

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

Roofvogelwandeling

In de winter zijn er in en om de Moervaart-Zuidledevallei verschillende roofvogels te vinden. Tijdens deze roofvogelwandeling vertellen wij u van alles over deze fascinerende dieren. U kunt tijdens de wandeling normaal gezien buizerd, torenvalk, sperwer en misschien ook blauwe kiekendief zien. Maar de natuur laat zich natuurlijk niet dwingen... Voor het geval u tijdens de wandeling iets minder roofvogels zou zien, voorzien wij voor u speciaal als troost na de wandeling enkele lekkere opwarmertjes.

Afspraak om 14 uur aan de Etboshoeve in Moerbeke-

• Waas

• Meer informatie: Lou Roelandt, lou.roelandt@skynet.be, 09 348 70 31 of 0494 826 32

Zondag 2 januari

Vzw Durme + CVNNatuurwandeling in het Molsbroek

Last van een Nieuwjaarskater? Geen betere remedie dan een frisse neus te halen in een winters Molsbroek! Een ervaren CVN-gids neemt je op sleeptouw tijdens deze gratis begeleide wandeling.

Om 14u30 in het bezoekerscentrum Molsbroek te Lokeren.

Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59

Zaterdag 15 januari

ABLLOvzw viert zijn 40-jarige bestaan met studie- en demodagen: **dag drie:**

Duurzame stedelijke ontwikkeling

Om 10u, Milieuhuis, Walburgstraat 37 Sint-Niklaas.

Studiedag (voormiddag)

10.00u Ontvangst met koffie en thee

10.30u Welkom

10.45u Duurzame stedenbouw en ecologische woonwijken in Europa, Een stand van zaken Erik Rombaut, ABLLO vzw, Sint-Lucas en KaHo Sint-Lieven

11.30u Enkele uitgewerkte voorstellen voor een lobbestad Sint-Niklaas: Naar een echt duurzaam alternatief voor de Clementwijk. Marc Belderbos, Sint-Lucas Brussel

12.15u Lijnen, lanen, leven, ruimte, ecologische componenten in het openbaar domein. Fred Van Remoortel, ABLLO vzw

13.00u Biolunch

Demodag (namiddag)

14.00u Stadswandeling

Gratis. Vooraf aanmelden op abllolvzw@gmail.com of op T 03 777 01 58. Het is mogelijk om enkel deel te nemen aan de voormiddag- of namiddagactiviteit. Voor deelname aan de biolunch, dient u op voorhand 9 euro te storten op 409-5060061-03 met vermelding lunch 15/1 Sint-Niklaas.

Ons Streven Leren van elkaar

Samen op ontdekkingsstocht langs de Durme in Tielrode. We delen onze kennis in een uniek gebied van internationale waarde, waar de zoetwaterschorren de blikvanger zijn. Ook de dijkflora geeft vaak verrassingen. Voorkennis is niet vereist en iedereen is welkom.

Afspraakplaats: Durmeveer, Sint-Jozefstraat Tielrode om 9.00 u..

Zondag 16 januari 2011

Natuurpunt Zuid-Waasland Zeelandreis

Op 16 januari 2011 is het weer tijd voor de traditionele busreis naar het mooie Zeeland ! Mooi, op vogelgebied dan vooral. In de winter zien we daar de ene bijzondere wintergast naast de andere ! Als gegoede vogelaars kunnen we het niet laten om naar onze Noorderburen te trekken.

We rijden met de bus en vertrekken om 7u30 aan Syntra, Heimolenstraat te Sint-Niklaas. Extra opstapplaats : afrit Haasdonk/Kruibeke aan de E17 om 7u45. We zijn terug rond 20u.

We bezoeken naar alle waarschijnlijkheid : Flowers Inlaag, Brouwersdam, Buitenhaven Stellendam en Kwade Hoek, de slikken van Flakkee, Oesterdam

Info over het programma : johanvercauteren@telenet.be of 03/777 89 26

Zondag 30 januari

Natuurpunt Waasland Noord en Vriendenkring Panneweel Stevige wandeling langs dijken en wegen door de polders van Sint-Gillis-Waas.

Wij kijken uit naar overwinterende ganzen en roofvogels. Achteraf genieten we van een lekkere kom soep in het Natuurhuis. We vertrekken om 14.00 uur aan het Natuurhuis Panneweel op de Krekeldijk te Meerdonk. Zorg voor warme kledij en stevige stapschoenen.

Info jan@panneweel.be of tel 03 7706426

Zaterdag 19 februari

ABLOvzw Studiedag 'Transitie is noodzakelijk' Om 10u, Gemeentehuis, O.L.Vrouwplein 20 te Kruibeke.

VELT WAASLAND PARTNER BIJ TENTOONSTELLING "HEILIGE BOONTJES" IN HET "STEM"

In maart 2011 is Velt Waasland partner bij de organisatie van de tentoonstelling "Heilige boontjes" in Het STEdelijk Museum (STEM) van Sint Niklaas. Er wordt gewerkt rond het thema vergeten groenten en het belang voor de tuinbouw van de Cisterciënzerabdijen zoals Boudeloo. Samen met Goeleke en Miet van het organiserende STEM bedachten we een aantal leuke activiteiten. Hier horen jullie later nog meer van. Om de tentoonstelling te verfraaien zoeken we nog materiaal zoals gereedschap, zaadcatalogi, groenten, fruit en kruiden (geen verse, maar ingemaakte of gedroogde) en alles met een link naar (vergeten) groenten, abdijkeukens of tuinen. Heb je iets waarvan je denkt dat we het kunnen gebruiken ? Neem contact op met :

marc.temmermans@telenet.be
of 037768689

'LEREN VAN ELKAAR' VAN ONS STREVEN VERLENGD WEGENS GROOT SUCCES

Van 't Meulenbroek Temse naar 't Durmeveer van Tielrode.

In 2010 stond (en staat) het Meulenbroek van Temse in de kijker tijdens de activiteit 'leren van elkaar', een organisatie van Ons Streven. En het was weer een schot in de roos, zowel wat het aantal deelnemers betreft, als door de aangename sfeer en de mooie resultaten rond inventarisaties. Deze maandelijkse activiteit leverde toe hier toe (oktober 2010) niet minder dan 260 verschillende soorten organismen op die op naam werden gebracht, wat toch wel opvallend is voor deze verstoorde biotoop.

Verlengd wegens groot succes!

In 2011 keren we terug naar onze startgemeente Tielrode en spitsen we onze aandacht en kennis(!) op, rond en langs de Durmedijk. De dijkflanken en de zoetwaterschorren van de Durme zijn meer dan de moeite waar om onder de loep te nemen.

Bereid je voor op ons 5de seizoen 'leren van elkaar' en noteer alvast volgende data:

zaterdag 15-1, 19-2, 19-3 en 16-4 telkens om 9.00 u.
vrijdag 20-5, 17-6, 15-7 en 19-8 telkens om 19.00 u.
zaterdag 17-9, 15-10, 19-11 en 17-12 telkens om 9.00 u.

Afspraakplaats is het Durmeveer van Tielrode (Temse)

Openingsuren van het secretariaat van **ABLOvzw**:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

Maandag: tussen 14u en 18u

Dinsdag: tussen 14u en 18u

woensdag: tussen 14u en 18u

Donderdag tussen 14u en 18u

Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van

't groene waasland:

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

Maandag tussen 14u en 18u

Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

ABLLOVZW VIERT 40 JAAR MET STUDIE- EN DEMODAGEN

In de voormiddag zijn er telkens 3 sprekers, op de middag wordt een biolunch voorzien en in de namiddag bekijken we het thema in de praktijk.

Het is mogelijk om enkel deel te nemen aan de voormiddag- of namiddagactiviteit.

Deze studie- en demodagen zijn gratis, wel graag vooraf aanmelden door te mailen naar abllozw@gmail.com of via telefoonnummer 03 777 01 58,

bij voorkeur 5 dagen voor de studie- en demodag.

Voor deelname aan de biolunch, gelieve op voorhand € 9 te storten op rekening-nummer 409-5060061-03 met vermelding Biolunch/datum/plaats.

met steun van:

BIODIVERSITEIT IN HET WAASLAND

op zaterdag 11 december 2010,
Molsbroek Lokeren

Studiedag

10.00u Ontvangst met koffie en thee

10.30u Welkom

10.45u Trage wegen en biodiversiteit in het Waasland : door De Raaklijn en Natuurpunt & Waasland-Noord

11.45u Stedelijke biodiversiteit en onderzoek Jenny De Laet, ABLLO vzw en UGent

12.20u Sigmaphan: durmevallei duurzaam Waterwegen en Zeekanaal NV

13.00u Biolunch

Demodag

13.30u Voorstelling genomineerde biodiversiteitsprojecten

14.00u Winterwandeling in het Molsbroek

DUURZAME STEDELIJKE ONTWIKKELING

op zaterdag 15 januari 2011,
Milieuhuis Sint-Niklaas

Studiedag

10.00u Ontvangst met koffie en thee

10.30u Welkom

10.45u Duurzame stedenbouw en ecologische woonwijken in Europa, een stand van zaken Erik Rombaut, ABLLO vzw, Sint-Lucas en KaHo Sint-Lieven

11.30u Enkele uitgewerkte voorstellen voor een lobbenstad Sint-Niklaas: naar een echt duurzaam alternatief voor de Clementwijk Marc Belderbos, Sint-Lucas Brussel

12.15u Lijnen, lanen, leven, ruimte, ecologische componenten in het openbaar domein Fred Van Remoortel, ABLLO vzw

13.00u Biolunch

Demodag

14.00u Stadswandeling

ABLLOvzw

DUURZAME ONTWIKKELING EN HET DILEMMA VAN DE GROEI

Duurzaamheid is de jongste decennia een veel gebruikt woord en intussen een containerbegrip waar van alles en nog wat mee wordt bedoeld. Peter Tom Jones legt uit waarom we zeker een onderscheid moeten maken tussen zwakke en sterke duurzaamheid. Het is die laatste die we nodig hebben.

Te lang is het internationale debat rond 'duurzame ontwikkeling' gemonopoliseerd geweest door de klassieke 3P-invulling ervan ('zwakke duurzaamheid'). Volgens deze visie streeft duurzame ontwikkeling een evenwicht na tussen het sociale (People), het economische (Profit) en het ecologische (Planet). Meer dan 20 jaar na het fameuze **Brundtlandrapport** wordt het duidelijk dat reële duurzame ontwikkeling de afhankelijkheidsrelaties tussen het sociale, het economische en het ecologische anders moet leren bekijken. Zonder een stabiel functionerend Ecosysteem Aarde is er ook geen gezonde economie en een gezonde samenleving mogelijk.

Verder lezen op: www.dewereldmorgen.be

WANDELKALENDER 2011
ONS STREVEN
BESCHIKBAAR!

Naast 'Leren van elkaar' (meer uitleg ook in dit nummer) biedt Ons Streven weerom een mooie keuze aan natuurwandelingen (10) aan. We openen het seizoen op 26 februari met een nieuw tra-

ject, Oud Gelaag, dat ons leidt langs het landelijke gedeelte van Tielrode via een groot aantal voetwegels. Deze wandeling vertrekt aan het Waesmeer, Huis ten Halve Tielrode.

De Kabouterwandeling en de Vroegevogelwandeling, twee blikvangers blijven ook behouden, net als alle andere parcours.

Je kunt de wandelkalender van 2011 gratis aanvragen via onze website of via 03 711 04 43.

ADVERTENTIE

Info- en gespreksavond
over de Wase (en Antwerpse) mobiliteit
op donderdag 16 december 2010
gastpreker MANU CLAEYS
in Cultureel Centrum Ter Vesten
van Beveren om 20 uur

Manu Claeys – de voorman van stRaten-generaal – zal er toelichting geven bij de recente beslissingen van de Vlaamse Regering over de Antwerpse mobiliteitsknoop en de gevolgen daarvan voor het Waasland. Manu Claeys wordt algemeen erkend als één van de absolute experts op vlak van de mobiliteit in en om Antwerpen. **Iedereen is Welkom.**

De bedoeling van deze avond is niet politiek, maar puur informatief. Organisatie: Groen! Beveren. De inkom is gratis.

Meer info: www.groenbeveren.be groenbeveren@gmail.com 03 296 44 25

ABLLO VZW & NATUURPUNT WAASLAND-NOORD PLEITEN VOOR EEN NATUURVRIEN- DELIJKE INRICHTING VAN DE STAATS-SPAANSE LINES IN HET WAASLAND

Met **Europese subsidies** wenst het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen ook op het Belgische grondgebied de cultuurhistorisch belangrijke Spaanse Linies weer **glans te geven in het landschap**. Daarvoor wenst men ondermeer een **fietspad** aan te leggen langs de verschillende oude forten. Dat fietspad zou helaas verhard worden met

asfalt. Joggers, mountain bikers en andere natuurvrienden vragen aan het Oost-Vlaamse provinciebestuur, aan het polderbestuur en aan het gemeentebestuur van Sint-Gillis Waas om bij deze geplande werken het landschap en de natuur te respecteren en waar mogelijk te herstellen. **Een fietspad in asfalt of beton is hier absoluut ongewenst.**

ABLLO vzw en Natuurpunt Waasland-Noord vragen om daarbij inspiratie op te doen aan de Nederlandse zijde.

Net ten zuiden van de gemeente Axel heeft het Nederlandse Staatsbosbeheer de Staatse Linies ingericht en met een fietspad verbonden. Dat is gebeurd op een inspirerende wijze.

Het fietspad werd op vele plaatsen verhard met gemalen schelpengruis. Het is enkel toegankelijk voor fietsers en voetgangers. De dijken worden beheerd door een schaapskudde. Veeroosters verhinderen de schapen om het gebied te verlaten

De hier beschreven Fortenroute (op deze kaart de verbinding tussen nrs 115-116-117) maakt deel uit van de Staats-Spaanse Linies nabij het centrum van de gemeente Axel.

De Fortenroute werd opgenomen in het fietsroute netwerk van Zeeuwsch-Vlaanderen. De bewegwijzering verwijst naar de fietsknooppunten kaart.

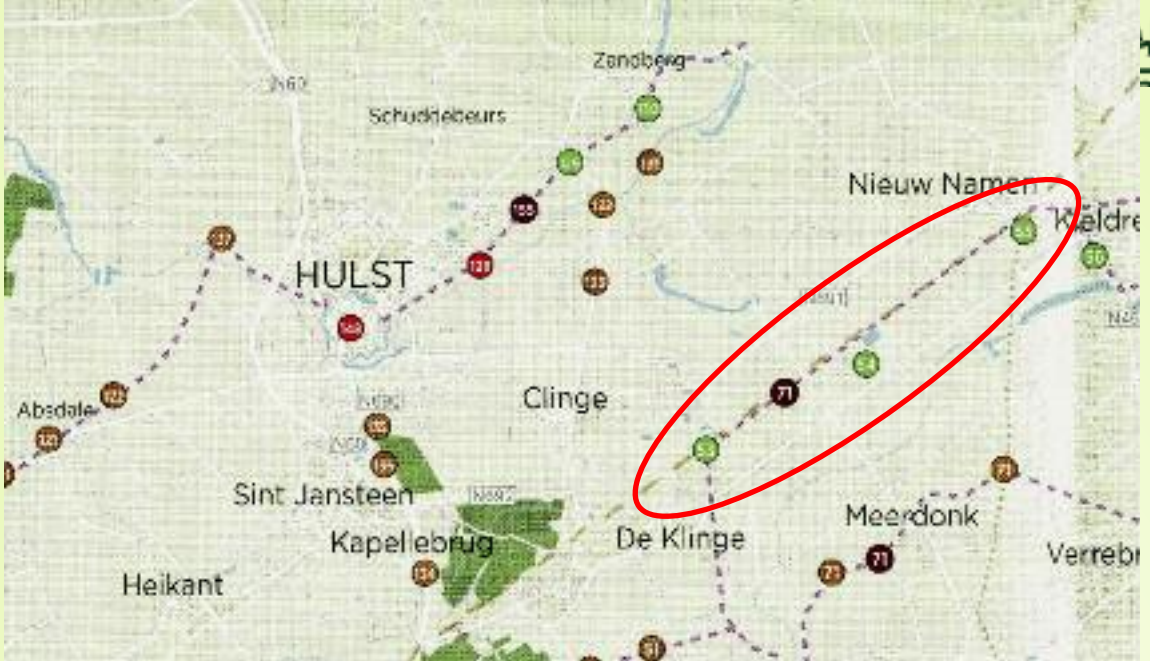

Op een aantal interessante plaatsen werd een eenvoudig informatiebord geplaatst. Daarop vindt de bezoeker wat historische achtergrondinformatie en ook een aantal weetjes over de historische sporen in het landschap.

Foto's op deze pagina: Nabij de bezienswaardigheden werd eenvoudige infrastructuur aangebracht: een fietsstelplaats, een picknicktafel en zelfs een paalkampeerterein.

Foto's op pagina rechts : Staatsbosbeheer herstelde een aantal landschapselementen langs de Fortenroute: poelen, hagen, bomenrijen. Je kunt er op talrijke plaatsen vrij wandelen in deze natuurgebieden. Het natuurbeheer gebeurt er vaak met schapen. Zij houden de vegetatie kort en zorgen voor variatie in de begroeiing. Aangename momenten verzekerd als je met kinderen komt fietsen langs deze fortenroute.

ABLLO vzw en Natuurpunt pleiten er voor om ook aan de Belgische zijde dergelijke milieuvriendelijke verhardingen te gebruiken voor de fietspaden in plaats van asfalt, bijvoorbeeld ter hoogte van de Koningsdijk te Sint-Gillis Waas (op deze kaart tussen nummers 53-71-54-55)

Ter hoogte van de oude forten werd op een eenvoudige wijze de herinnering weer levendig gemaakt. Historische bronnen werden gebruikt voor reconstructie van een ophaalbrugje wat destijds ook toegang gaf tot het fort. Eenvoudige 'landmarks' maken de bezoeker attent op het verleden. Je kan er mijmeren over lang vervlogen woelige tijden, de tachtigjarige oorlog is er weer tot leven gewekt.

ABLLO vzw en Natuurpunt Waasland roepen alle verantwoordelijke politici en ambtenaren op om de plannen aan de Vlaamse zijde subtiel en met evenveel respect voor de geschiedenis en de ecologie en het landschap uit te voeren.

De Fortenroute aan de Nederlandse zijde is een prachtig voorbeeld ...

November 2010

ABLLOvzw

**natuurpunt
waasland noord**

*Elzenstraat
met
blauwgroene
bermen*

onder : de Beukenlaan in dezelfde buurt foto

ONTBREEKT DE VISIE BIJ OPENBARE WERKEN IN SINAAI ?

Elk jaar opnieuw zijn er berichten van overstromingen en wateroverlast. In Sint-Niklaas is de voorbije jaren daarop sterk ingezet, ondermeer in de binnenstad en in Sinaai. Dit beleid lijkt plots stilgevallen, zoals volgend voorbeeld aangeeft. Een ploeg van Openbare Werken heeft met een maandenlange klus circa 2200 m² voetpad heraangelegd in de Beukenlaan en Bellemansstraat in Sinaai. Maar van een integrale visie en aanpak is hier duidelijk geen sprake. Het project is zonder visie omdat het tal van kwaliteiten mist :

- Vergroening van de buurt is niet gerealiseerd. Het was mogelijk door enkel de opritten te vernieuwen en de voetpaden en greppels om te vormen tot circa 2000 m² extra groene ruimte. Een input van de groendienst was nodig.

- Een bijdrage tot voorkoming van wateroverlast en verdroging is evenmin gerealiseerd. Net door in die groene ruimte grachtjes te voorzien en een bodem die infiltratie van hemelwater mogelijk maakt had dit gekund. Een input van milieu was wenselijk.

- Versterking van het erfkarakter van het publiek domein moet hieruit volgen. Want , het verkeer moet gemengd worden. Bijgevolg ware het statuut van zone 30 gewenst, met circulatiebepalingen voor auto's. Iets voor mobiliteit en ruimtelijke orde. Deze laatste dienst zou meer met openbaar domein moeten betrokken worden om de beeldenbelevingskwaliteit van het publiek domein in stad, dorp en buitengebied te bewaken.

- Stukken asfalt opbreken ten gunste van zit- en speelruimte is niet gebeurd. Net iets voor sociale zaken en jeugd .

Heel dit relatief klein voetpadenproject is bijzonder in vergelijking met het naburig Elzenstraatje. Want, omstreeks het jaar 2002 is het geheel volgens voornoemde kwaliteitscriteria aangelegd. Een klein straatje als zone 30, zonder voetpaden, maar met blauwgroene bermen (foto links), met grachtjes, wilgen, grassen en bloemen, inclusief een tof speelterreintje.

Het voetpadenproject Beukenlaan-Bellemansstraat is tenslotte ook visieloos, omdat wekenlang al het werfmateriaal gewoon op de voetpaden gestapeld stond, terwijl men net doet alsof men investeert in de voetganger (foto rechts). Of nog : net om de hoek, in de Hooimanstraat, ligt de weg naar het station, en uitgerekend hier liggen geen goede voetpaden. Prioriteiten? Budgetten? Kwaliteiten? Visie? Niets ernstig genomen.

AUTODELEN IS KINDERSPEL

Particulier autodeelproject in het Waasland

Bij Autodelen maken meerdere huishoudens of individuen een beuaten gebruik van een **gezamenlijke wagen**. Je gebruikt een auto wanneer je hem nodig hebt, en de wagen meestal kan iemand anders hem gebruiken voor een ander gebruik. Het is een goedkoop, laag-af-af-gebruik van auto's. Autodelen is **milieuvriendelijk, goedkoop, sociaal**. Bij autodelen zijn er waterdichte afspraken over alle praktische zaken!

Wie een auto deelt, maakt met meerdere mensen gebruik van één auto. Jij maakt gebruik van de auto wanneer jij hem nodig hebt. Wanneer je hem niet nodig hebt, kan iemand anders ermee op pad. Bezit is dus niet hetzelfde als gebruik. En dat is eigenlijk véél handiger.

Meer inlichtingen over Autodelen in het Waasland?

Sint-Gillis Waas - Veerle Stuer - 0473 74 89 18

Sint-Niklaas - Helga Collyn - 0486 63 70 78

Stekene - Carl Ivens - 0485 79 63 49

Voor meer info en autodelers in je buurt: www.autodelen.net

ABLLOvzw

ZILVER VOOR VELT WAASLAND

Velt Waasland werd beloond met de zilveren medaille op de prestigieuze tuindagen van Beervelde. Daarmee deden we beter dan het brons van vorige editie.

We scoorden goed omdat onze stand stijlvol ingericht was en geïnspireerd werd door het thema : de witte moerbeï en zijde.

We kregen felicitaties van de organisatie, publiek en collega-exposanten omwille van het educatieve luik met levende zijderupsen van de originele aankleding van het decor.

NOGMAALS DE VOS

Nu de vos in Vlaanderen opnieuw wat algemener voorkomt, wordt de roep van jagers en pluimveehouders om hem uit te roeien weer luider. (Vorig jaar was er een gelijkaardige actie van vrijetijdsvissers die het beschermd statuut van de aalscholver wilden opheffen omdat die vis eet.) Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen zijn daarom gestart met een petitie. Die petitie op zich redt geen enkele vos natuurlijk, maar hopelijk zijn er genoeg handtekeningen om duidelijk te maken aan onze politici (Schauvliege is bevoegd voor natuur...) dat het doelbewust uitroeien van een soort die nauwelijks hinder oplevert niet geapprecieerd wordt. Draagt ge uw steentje bij om de biodiversiteit in Vlaanderen te bewaren en wanneer mogelijk te versterken?

De petitie vind je op <http://www.sos-vos.be>

De vos is maar iets groter dan een fox, het hondje dat op veel boerenhoven het erf bewaakt. Hij is de top van een voedselketen, wat inhoudt dat het aantal vossen ook op een natuurlijke manier beperkt wordt door de voor hem beschikbare prooi. Hij leeft vooral van muizen, ratten, kikkers, slakken enz. En uiteraard durft hij ook eens een konijn, fazant of kip pakken wanneer hij de gelegenheid krijgt. Meestal gaat het dan om jonge of zieke dieren - behalve wanneer hij in een kippenhok binnen geraakt natuurlijk -, waardoor hij meteen ook bijdraagt tot het gezond houden van de prooipopulatie. In en rond de stad maakt hij ook gebruik van de bestaande faciliteiten: achtergelaten etensresten, vuilnisbakken die niet goed dicht zijn, composthopen waarop etensresten gegooid worden.

Een veel gebruikt argument ter ondersteuning van de menselijke drang om dieren uit te roeien, die concurrenten zijn, is dat de vos bijdraagt tot de verspreiding van rabies (hondsdolheid), maar elk zoogdier (ook een muis of een mens) kan die ziekte overbrengen. Ik heb nog geen campagnes gezien om alle zoogdieren uit te roeien ... Ergens klopt er dus iets niet. De vossenlintworm kan wel gevaarlijk zijn voor de mens. Eet dus geen rauwe bosbessen enz.: wassen en koken doden eventuele eitjes.

Reinoud D'Haese, Lokeren
reinoud.dhaese@telenet.be

HET RIJKE INDUSTRIËLE VERLEDEN VAN TIELRODE

Jong en oud verwonderden zich over het rijke industriële verleden van Tielrode. Zowel oud - industriëlen en hun familie als ex-werknemers en hun nakomelingen genoten samen van de prachtige tentoonstelling en de DVD's over het dorpsleven in Tielrode in de jaren 50 en over de scheepswerf De Durme.

Deze tentoonstelling was een initiatief van Kamiel D'hanis, en werd georganiseerd door Milieuwerkgroep Ons Streven vzw, in samenwerking met de Waaslandse videoclub Temse, de Koninklijke postzegel- en ruilkring Temse en het gemeentebestuur van Temse. Het gemeentebestuur van Temse en erfgoedcel Waasland subsidieerden dit initiatief.

Ter gelegenheid werd een DVD uitgebracht over het dorpsleven te Tielrode in de jaren 50 (kostprijs 15 euro) en een brochure (kostprijs 7 Euro). Te bekomen bij vzw Ons Streven via Herman de Cock, Burg A. Heymanstraat 92, 9140 Tielrode, tel 03 771 20 92 of info@onsstreven.be. (voor de DVD en brochure samen betaalt u slecht 20 euro.

Beste lezer,

Als er een overschrijvingsformulier van 't groene waasland in dit nummer zit, **gelieve dan** Uw abonnement te hernieuwen door **7 euro** over te schrijven op het rekeningnr **000-1709871-52** of IBAN **BE64 0001 7098 7152** met vermelding, *abonnement 't groene waasland*.

Let op : Het kan zijn dat U dit tijdschrift ontvangt via een andere vereniging en **dat Uw abonnementsgeld geïnd wordt via die vereniging :** (*Ons Streven; vzwDurme; Raaklijn; Ecotest; Ring-comité; JNM; Hortus Ter Saksen; CVN; Wase Imkersbond, ..*)

Indien U vragen heeft kan U steeds telefoneren of een mailtje sturen. Info hierover op de achterkaft. (03/775 19 31 groene.waasland@gmail.com)

**BURGEMEESTER DENERT
VAN KRUIBEKE OMARMT
NOODGEDWONGEN,
ALSNOG DE POTPOLDER
IN DE WINTERBEDDING
VAN DE SCHELDE.**

We nemen aan dat burgemeester Denert nu met schaamrood zal moeten toegeven dat de potpolder nog niet zo een dom idee was, voor het opvangen van water van zowel de Barbierbeek als van de Schelde, in de winterbedding van de Schelde

ABLLO vzw vraagt de Vlaamse overheid om met bekwame spoed al de potpolderplannen in het Waasland maximaal uit te voeren, zowel langs de Schelde als langs de Durme. Want ook in Hamme en Waasmunster dreigt er vertraging en minimalisering, door lokale oppositie tegen deze plannen. Nochtans kan de ecologische waarde van de winterbeddingen van Schelde en Durme sterk toenemen, wanneer die worden terug gegeven aan deze rivieren, en er daar natuurontwikkeling kan plaats vinden.

november 2010

ABLLOvzw

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland:

Postbus 7, 9100 Sint-Niklaas

Secr. Erik Rombaut,

Stationsstraat 126,

9170 Sint-Gillis-Waas.

© + fax 03/770 71 47

erik.rombaut@scarlet.be

www.abllo.be

ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

B.A. Heymanstraat 92,

9140 Tielrode.

©03/771 20 92 of 03/711 04 43

www.onsstreven.be

info@onsstreven.be

DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89,

9111Belsele. ©03/722.07.62

firmin.de.beleyr@telenet.be

www.deraaklijn.be

RING-COMITÉ (= Actiecomité

Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,

9120 Haasdonk © 03/775.19.31

haasdonk.com@gmail.com

www.haasdonk.com

Vriendenkring NATUUR- HUIS PANNEWEEL

Jan DHollander

Bergstraat 25,

9170 De Klinge

© 03/770.64.26

info@panneweel.be

www.panneweel.be

ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:

Negenoostraat 3, 9140 Steendorp

© 03/774 22 57

DURME vzw

www.vzwdurme.be

info@vzwdurme.be

➔Afdeling Lokeren-Moerbeke- Sint-Niklaas-Stekene:

Domien Van Parys

Molsbergenstraat 1,

9160 Lokeren

© + fax 09/348 30 20.

andre.verstraeten@scarlet.be

➔Afdeling Zele - Berlare - Wichelen :

Jan Maertens,

Dijkstraat 182,

9240 Zele,

© 052 / 45 31 41

donk@vzwdurme.be

NATUURPUNT

➔Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,

Rijbunder 1,

9220 Hamme,

© 052/471893

frans.van.havermaet@telenet.be

➔ Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24

9190 Stekene, © 03/779.89.31

voorzitter@panneweel.be

www.natuurpunt.be/waaslandnoord

➔ Zuid-Waasland

Liliane Verbeke, Cauwergburg 15

9140 Temse,

© 03/771.17.43

www.natuurpunt-zuid-waasland.be

➔ Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moer-

beke-Waas & 09/346 95 68

dirk@heidebos.be

www.heidebos.be

WASE IMKERSBOND :

Willy Devriese,

Drie Lindekens 48,

9120 Beveren

© 03/755 15 65

waseimkersbond@telenet.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren

Temmermans Marc

Watermolendreef 126

9100 Sint-Niklaas

marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Jeugdbond voor Natuur en Milieu

➔afdeling Waasland

Else Vandaele

Kiekenhaag 67

9190 Stekene

© 03 789 09 06 / 0499 13 05 32

elsevandaele@gmail.com

www.jnm.be/waasland

➔afdeling Durmeland,

De Brauwer Neleke

Driesstraat 105

9240 ZELE

© 052/44 88 38 © 0498/77 49 70

debrauwer_neleke@scarlet.be

www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Schuttershof 14, 9100 Nieuw-kerken, Sint-Niklaas.

Jan Rodts ©03/296 26 80

info@vogelbescherming.be

www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst

©03/775 28 51 Haasdonkbaan

101 , 9120 Beveren

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120

Beveren. © 03/755.23.26

C.V.N. Centrum voor natuur en

milieueducatie -regio Waas

D. De Roose,

Schauselhoekstraat 18,

9140 Temse, © 03/771.49.24

Druk in de Weer

Forelstraat 35,

9000 Gent

Tel. 09 224 29 14

info@drukindeweer.be

'T GROENE WAASLAND

Hoofredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster
Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13
Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis
IBAN BE64 0001 7098 7152
BIC BPOT BE B1
Vormgeving en coördinatie : Maria Van de Vyver
 Gilbert Cant 03775 19 31
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren
't groene waasland verschijnt **in** januari,
maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* kan dit
* **door 7 EURO over te schrijven naar 't groene waasland op IBAN BE64 0001 7098 7152**
met vermelding abonnement *'t groene waasland 2010*
en is dan tevens 'toegetreten' lid van de regionale vzw ABLLO.
*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

2	...Woordje hoofdredacteur	Dirk Hylebos
4Nieuw stukje fietspad geopend langs spoorlijn 59 te Sint-Niklaas.	ABLLOvzw
5Werken aangevangen voor nieuwe stukje fietsroute langs spoor in Beveren.	ABLLOvzw
6 en wanneer komt er in Temse een nieuw fietspad langs spoorlijn 54??	ABLLOvzw
10	...Week van het bos en de bossen van Temse.	Ons Streven vzw
11Als doden konden spreken.	Ons Streven vzw
12	...De wandeling naar de vuurkouter te Steendorp.	Nine Van Hoyweghen
13	...Cluedo door Ons Streven.	Ons Streven vzw
14	...Prijzuitreiking zomerzoektocht "Het industriële verleden van Tielrode".	Ons Streven vzw
15	...Kalender.	
20	...www.dewereldmorge.be Duurzame ontwikkeling en het dilemma van de groei.	ABLLOvzw
21	...Wandkalender 2011 Ons Streven beschikbaar.	Ons Streven vzw
22	...ABLLOvzw & natuarpunt Waasland-Noord pleiten voor een natuurvriendelijke inrichtingvan de Staats- Spaanse linies in het Waasland.	ABLLOvzw-Natuarpunt Waasland-Noord
27	...Ontbreekt de visie bij openbare werken in Sinaai?	ABLLOvzw
28	...Autodelen is kinderspel.	ABLLOvzw
28	...Zilver voor Velt Waasland.	Velt
29	...Het rijke industriële verleden van Tielrode.	Ons Streven vzw
29	...Nogmaals de vos..	
30	...Burgemeester Denert omarmt noodgedwongen, alsnog de potpoder	ABLLOvzw

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 30ste jaargang - nr 5; november 2010 - nr **167**
verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE : Liliane Verbeke (*foto's*), Marc Temmermans, Jenny De Laet, Jef Verspecht, Michaël Crapoen, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant (*foto's*).

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr 25 december 2010** via E-mail-adres : groene.waasland@gmail.com of schriftelijk bij Gilbert Cant, Perstraat 88, 9120 Haasdonk